

Br. 06-29-1012-~~4~~ /25
Podgorica, 21-02-2025

AGENCIJA ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE
n/r direktoru, Dušanu Drakiću

ul. Kralja Nikole 27/V
PODGORICA

Poštovani gospodine Drakiću,

Dana 13.02.2025. godine, Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama obratila se Agencija za sprečavanje korupcije (ASK) Zahtjevom br. 06-29-1012-1/25, u kojem se navodi: da javni funkcioneri imaju zakonsku obavezu dostavljanja izvještaja o prihodima i imovini, dok Agencija, u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije vrši provjeru tačnosti i potpunosti podataka u dostavljenim izvještajima koja uključuje i provjeru bankovnih računa i kreditnih zaduženja i potraživanja funkcionera, te da postoji nedoumica da li ASK ima pravo pristupa podacima o kreditnim zaduženjima javnih funkcionera, odnosno kontrole tačnosti i potpunosti prijavljenih podataka o izvještajima, a bez prethodno date saglasnosti a koji se podaci nalaze u posjedu drugih nadležnih organa.

Član 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List CG“, br. 79/08, 70/09, 44/12, 22/17 i 77/24) – ZZLP) propisuje da se zaštita ličnih podataka obezbjeđuje svakom licu bez obzira na državljanstvo, prebivalište, rasu, boju kože, pol, jezik, vjeru, političko i drugo uvjerenje, nacionalnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, obrazovanje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.

Zaštita podataka o ličnosti obezbjeđuje se pod uslovima i na način propisan ZZPL-om, a u skladu sa principima i standardima sadržanim u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava (čl.1). Članom 2 st. 1 i 2 propisano je da se lični podaci moraju obrađivati na pošten i zakonit način i da se ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.

U smislu člana 9 stav 1 tačka 3 Zakona, zbirka ličnih podataka je strukturalno uređen, centralizovan, decentralizovan ili razvrstan po funkcionalnim ili geografskim osnovama skup ličnih podataka koji su predmet obrade i koji mogu biti dostupni u skladu sa propisanim kriterijumima na koju obradu se primjenjuju odredbe Zakona, saglasno čl.7 ZZPL-a.

Treća strana, odnosno korisnik ličnih podataka je svako fizičko ili pravno lice, državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave ili lokalne uprave i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja, koji imaju pravo da obrađuju lične podatke, a nije lice čiji se lični podaci obrađuju, prvobitni rukovalac zbirke ličnih podataka, obrađivač ličnih podataka ili lice zaposleno kod rukovaoca zbirke ličnih podataka ili obrađivača ličnih podataka (član 9 stav 1 tačka 4 ZZPL-a).

Uslovi za prikupljanje i obradu ličnih podataka predviđeni su članom 10 ovog Zakona, kojim je propisano da se lični podaci mogu obrađivati ukoliko za to postoji pravni osnov u zakonu ili uz predhodno dobijenu saglasnost lica čiji se podaci obrađuju, koja se može opozvati u svakom trenutku, kao i u smislu čl 13 ovog zakona ako se radi o obradi posebne kategorije ličnih podataka.

Shodno članu 10 stav 2 tačka 4 ovog Zakona, obrada ličnih podataka se vrši bez saglasnosti lica ako je to neophodno radi obavljanja poslova od javnog interesa ili u vršenju javnih ovlašćenja koja su u djelokrugu rada, odnosno nadležnosti rukovaoca zbirke ličnih podataka ili treće strane, odnosno korisnika ličnih podataka.

Prema članu 17 stav 1 ZZPL-a, rukovalac zbirke ličnih podataka mora trećoj strani, odnosno korisniku ličnih podataka, na njegov zahtjev, dati lične podatke koji su mu potrebni.

Članom 18 ovog zakona propisano je da se lični podaci mogu koristiti samo za vrijeme potrebno za ostvarivanje svrhe koja je navedena u zahtjevu za davanje podataka na korišćenje, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Po proteku vremena iz stava 1 ovog člana, korisnik ličnih podataka dužan je da briše lične podatke, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Članom 24 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, rukovalac zbirke ličnih podataka i obrađivač ličnih podataka obavezni su da obezbijede tehničke, kadrovske i organizacione mjere zaštite ličnih podataka, radi zaštite od gubitka, uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene, objavljivanja, kao i od zloupotrebe. Mjere zaštite ličnih podataka iz stava 1 ovog člana moraju odgovarati prirodi i karakteru podataka koji se obrađuju, uzimajući u obzir najviši nivo tehnologije i troškove njihovog sprovođenja. Ako se obrada ličnih podataka vrši elektronskim putem, rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da obezbijedi da se u informacionom sistemu automatski evidentiraju korisnici ličnih podataka, podaci koji su obrađivani, pravni osnov za korišćenje podataka, broj predmeta, vrijeme odjave i prijave sa sistema i po potrebi datum do kad podaci o korisniku nijesu dostupni licu čiji su podaci obrađivani.

Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da odredi koji zaposleni i kojim ličnim podacima imaju pristup, kao i kategorije podataka koje se mogu dati na korišćenje i pod kojim uslovima. Rukovalac zbirke ličnih podataka dozvoljava pristup zbirkama ličnih podataka i vodi evidenciju o korisnicima ličnih podataka u skladu sa Zakonom.

Članom 25 Zakona o sprečavanju korupcije ("Službeni list Crne Gore", br. 054/24 od 11.06.2024) su jasno propisane sledeće obaveze: "Javni funkcioner je dužan da, u roku od 30 dana od dana stupanja na funkciju, u skladu sa posebnim propisima, podnese Agenciji izvještaj o svojoj imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima bračnog, odnosno vanbračnog supružnika, partnera u

zajednici života lica istog pola i djece ako žive u zajedničkom domaćinstvu (u daljem tekstu: Izvještaj), prema stanju na dan izbora, imenovanja, odnosno postavljenja.

Javni funkcioner je dužan da u Izvještaju navede tačne i potpune podatke.

U toku vršenja javne funkcije javni funkcioner podnosi Izvještaj:

- jednom godišnje, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu;
- u slučaju promjena iz Izvještaja koje se odnose na uvećanje imovine preko 10.000 eura, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene;

- na zahtjev Agencije u slučaju pokretanja postupka iz člana 33 stav 2 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da, u roku od 30 dana od dana prestanka funkcije, o tome obavijesti Agenciju i podnese Izvještaj.

Javni funkcioner kome je prestala funkcija dužan je da jednom godišnje u naredne dvije godine po prestanku funkcije, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, podnese Izvještaj Agenciji.

Javni funkcioner je dužan da prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju, u smislu člana 14 st. 2 i 5 ovog zakona, u roku od 30 dana od nastanka promjene o tome obavijesti Agenciju.

Obaveza podnošenja Izvještaja i postupak provjere podataka iz Izvještaja odnosi se i na državnog službenika koji ima propisanu obavezu podnošenja Izvještaja u skladu sa posebnim zakonom".

Članom 26 Zakona o sprečavanju korupcije ("Službeni list Crne Gore", br. 054/24 od 11.06.2024) je propisano, koji se lični podaci prijavljuju u Izvještaju i način njihove provjere od strane Agencije za sprečavanje korupcije:

"1) lične podatke javnog funkcionera, članova zajedničkog domaćinstva iz člana 25 stav 1 ovog zakona, kao i povezanih lica sa javnim funkcionerom, i to: ime i prezime, jedinstveni matični broj, prebivalište, odnosno boravište i adresa stanovanja, nivo kvalifikacije obrazovanja i zvanje, a za javnog funkcionera i ime oca, ime majke i rođeno prezime majke;

2) podatke u vezi javne funkcije koju vrši;

3) podatke o imovini i prihodima javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva iz člana 25 stav 1 ovog zakona, a naročito o:

- pravu svojine na nepokretnim stvarima i pravu zakupa na nepokretnim stvarima u trajanju dužem od jedne godine, u zemlji i inostranstvu;

- pravu svojine na pokretnim stvarima čija vrijednost prelazi 10.000 eura ili za koje je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa (motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi, oružje i sl.);

- pravu svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je vlasnik, odnosno osnivač javni funkcioner;

- bilo kojem pravu čija vrijednost prelazi iznos od 10.000 eura;

- depozitima u kreditnim institucijama i drugim finansijskim institucijama, u zemlji i inostranstvu;

- akcijama i udjelima u pravnom licu i drugim hartijama od vrijednosti;
- gotovom novcu u iznosu od preko 10.000 eura;
- pravima po osnovu autorskih, patentnih i sličnih prava, intelektualne i industrijske svojine;
- dugovima (glavnica, kamata i rok otplate) i potraživanjima;
- izvoru i visini prihoda od obavljanja naučne, nastavne, kulturne, umjetničke i sportske djelatnosti;
- članstvu u organima upravljanja i nadzornim organima privrednih društava ili pravnih lica koja su u državnom vlasništvu, javnih ustanova ili drugih pravnih lica sa učešćem kapitala čiji je vlasnik država, odnosno opština, kao i naučnih, nastavnih, kulturnih, umjetničkih, humanitarnih, sportskih ili sličnih udruženja.

Radi provjere podataka iz Izvještaja, Agencija može imati pristup podacima na računima javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva iz člana 25 stav 1 ovog zakona kod kreditnih institucija i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Podatke iz stava 1 ovog člana javni funkcioner unosi u obrazac Izvještaja.

Obrazac Izvještaja utvrđuje Agencija i objavljuje na svojoj internet stranici.

Bliži način pristupa podacima na računima javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva iz člana 25 stav 1 ovog zakona kod kreditnih institucija i drugih finansijskih institucija propisuje Ministarstvo”.

Način na koji je formulisana važeća odredba člana 26 stav 2 Zakona o sprečavanju korupcije, a kojom se upućuje na primjenu Zakona o kreditnim institucijama, nije adekvatna i ne predstavlja zakonski osnov sa aspekta ZZPL-a, jer Zakon o kreditnim institucijama ne sadrži odredbu kojom se utvrđuje pravo Agencije na pristup podacima javnih funkcionera, koji su bankarska tajna.

Članom 204 Zakona o kreditnim institucijama ("Službeni list Crne Gore", br. 072/19 od 26.12.2019, 082/20 od 06.08.2020, 008/21 od 26.01.2021) je propisano sledeće:

“(1) Članovi organa kreditne institucije, akcionari kreditne institucije, zaposleni u kreditnoj instituciji, spoljni revizori i druga lica koja zbog prirode poslova koje obavljaju sa kreditnom institucijom ili za kreditnu instituciju imaju pristup povjerljivim podacima, dužni su da čuvaju podatke i informacije koji predstavljaju bankarsku tajnu i ne smiju ih učiniti dostupnim trećim licima, iskoristiti protiv interesa kreditne institucije i njenih klijenata, ili omogućiti trećim licima da ih iskoriste.

(2) Obaveza čuvanja bankarske tajne postoji za lica iz stava 1 ovog člana i nakon prestanka njihovog rada u kreditnoj instituciji, odnosno nakon prestanka svojstva akcionara ili članstva u organima kreditne institucije, kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova za kreditnu instituciju.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana:

- 1) svi podaci i informacije koji predstavljaju bankarsku tajnu mogu se učiniti dostupnim:
 - Centralnoj banci;

- nadležnom sudu;
 - drugim licima, a na osnovu izričite pisane saglasnosti klijenta;
- 2) nadležnom državnim tužiocu i organu uprave nadležnom za poslove policije mogu se učiniti dostupnim podaci za potrebe gonjenja učinilaca krivičnih djela;
 - 3) organu nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma mogu se učiniti dostupnim podaci u skladu sa zakonom kojim se reguliše sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
 - 4) notarima se mogu učiniti dostupni podaci za potrebe vođenja ostavinskog postupka;
 - 5) javnim izvršiteljima, stečajnom upravniku i likvidatoru mogu se učiniti dostupnim podaci potrebni za izvršavanje ovlaštenja u skladu sa zakonom;
 - 6) Fondu za zaštitu depozita mogu se učiniti dostupni podaci u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
 - 7) poreskom organu mogu se učiniti dostupnim podaci za potrebe postupka utvrđivanja, naplate i kontrole poreza, kao i za razmjenu informacija sa drugim državama u skladu sa međunarodnim ugovorima i propisima Evropske unije;
 - 8) podatak o broju računa pravnog lica i fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost može se učiniti dostupnim povjeriocu klijenta kreditne institucije koji kreditnoj instituciji prezentira izvršnu sudsku odluku ili drugu izvršnu ispravu utvrđenu zakonom;
 - 9) podaci o bonitetu i kreditnom zaduženju klijenta kod te kreditne institucije mogu se učiniti dostupnim drugoj kreditnoj instituciji ili članu grupe kreditnih institucija za svrhe upravljanja rizicima;
 - 10) centrima za socijalni rad mogu se učiniti dostupnim podaci za potrebe preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti radi zaštite prava maloljetne djece i lica pod starateljstvom;
 - 11) podaci o kreditnom zaduženju klijenta kod te kreditne institucije i urednosti u vraćanju odobrenog kredita mogu se učiniti dostupnim licima koja po osnovu tog kreditnog zaduženja imaju potencijalnu obavezu prema kreditnoj instituciji, kao sudužnici, žiranti, garanti i slično;
 - 12) kreditnoj instituciji preko koje se obavljaju međunarodne platne transakcije (korespondentskoj banci) mogu se učiniti dostupnim podaci o klijentu potrebni za izvršavanje obaveze identifikacije i provjere klijenta u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
 - 13) licima koja obavljaju poslove faktoringa ili otkupa potraživanja mogu se učiniti dostupnim podaci o potraživanju kreditne institucije koja su predmet prodaje;
 - 14) društvima za osiguranje mogu se učiniti dostupnim podaci koji su neophodni u postupku osiguranja potraživanja kreditne institucije;
 - 15) licu koje namjerava da stekne kvalifikovano učešće u toj kreditnoj instituciji, licu kojoj se pripaja ili sa kojom se spaja kreditna institucija, pravnom licu koje namjerava preuzeti kreditnu instituciju, kao i revizorima i drugim stručnim, pravnim ili fizičkim licima ovlaštenim od potencijalnog sticaoca kvalifikovanog učešća mogu se, uz saglasnost upravnog odbora kreditne institucije, učiniti dostupnim podaci potrebni za sprovođenje procjene kreditne institucije;

16) pružaocima usluge eksternalizacije mogu se učiniti dostupnim podaci potrebni za izvršavanje usluge eksternalizacije;

17) licu koje je pogrešno uplatilo novčana sredstva na račun klijenta kreditne institucije, mogu se učiniti dostupnim podaci koji su potrebni za pokretanje sudskog postupka radi povraćaja pogrešno uplaćenih novčanih sredstava;

18) drugim licima mogu se učiniti dostupni podaci u skladu sa zakonom.

(4) Odavanjem bankarske tajne ne smatra se odavanje podataka u agregatnoj formi iz kojih nije moguće utvrditi lične ili poslovne podatke o klijentu, kao i davanje podataka iz javnih registara.

(5) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da pisana saglasnost klijenta iz stava 3 tačka 1 alineja 3 ovog člana bude data kao poseban dokument.

(6) Kada se razmjena podataka koji predstavljaju bankarsku tajnu vrši na osnovu pisane saglasnosti klijenta iz stava 3 tačka 1 alineja 3 ovog člana, kreditna institucija je dužna da:

1) obezbijedi da su podaci koji se dostavljaju tačni, potpuni i ažurni;

2) klijentu omogući uvid u njegove podatke koje kreditna institucija dostavlja, i

3) obezbijedi da se na taj način ne razmjenjuju podaci u obimu većem od potrebnog za namjene za koje se podaci razmjenjuju.

Predmetni član bliže definiše način obrade podataka odnosno pristup povjerljivim bankarskim podacima klijenta i da u konkretnom ne postoji adekvatan pravni osnov koji prepoznaje Agenciju za sprečavanje korupcije kao zakonskog korisnika u skladu sa članom 17 ZZPL-a, odnosno daje mogućnost pristupa podacima, a na koje upućuje odredba iz člana 26 st 2 Zakona o sprečavanju korupcije.

Sa aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti sporan je i važeći obrazac izvještaja Agencije za sprečavanje korupcije po kojem javni funkcioner daje saglasnost za pristup ličnim podacima o svim računima kod domaćih i stranih bankarskih i drugih finansijskih institucija koji su zaštićeni bankarskom tajnom, uz prethodno unošenje ličnih podataka koje se odnose na ime, ime oca, prezime, JMB lica i potpis, stoji i sljedeća izjava: "u skladu sa članom 24 st. 2, 3 i 4 Zakona o sprječavanju korupcije ("Službeni list CG" br. 53/14) dajem saglasnost kojom se dozvoljava Agenciji za sprječavanje korupcije pristup podacima o svim mojim računima kod domaćih i stranih bankarskih i drugih finansijskih institucija koji su zaštićeni bankarskom tajnom.

Izjavu o saglasnosti dajem isključivo za potrebe provjere podataka o prihodima i imovini dok traju moje obaveze kao javnog funkcionera u skladu sa članom 24 stav 3 Zakona".

Savjet Agencije razmatrajući Vaš zahtjev, je stava da se obrada podataka, može izvršiti isključivo u skladu sa članom 10 Zakona o zaštiti ličnih podataka kojim je propisano da se lični podaci mogu obrađivati ukoliko za to postoji pravni osnov u zakonu ili uz predhodno dobijenu saglasnost lica čiji se podaci obrađuju, koja se može opozvati u svakom trenutku.

Budući da se zakonitost provjere podataka iz Izvještaja, zasniva na članu 26 stav 2 Zakona o sprečavanju korupcije koji propisuje da: "Agencija može imati pristup podacima na računima

javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva iz člana 25 stav 1 Zakona o sprečavanju korupcije kod kreditnih institucija i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, odnosno ista mora biti u skladu sa članom 204 premetnog zakona, a koji u konkretnom ne prepoznaje Agenciju za sprečavanje korupcije kao zakonskog korisnika iz člana 17 ZZPL-a, to podrazumijeva, da je i sami postupak provjere sporan i isti je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Pažljivom analizom svih zakonskih propisa kojim se uređuje način obrade podataka, odnosno provjera podataka iz izvještaja javnih funkcionera iz oblasti sprečavanja korupcije, kao i upućujuću odredbu člana 26 stav 2 Zakona o sprečavanju korupcije na član 204 Zakona o kreditnim institucijama ne predstavlja pravni (zakonski) osnov za obradu ličnih podataka sa aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, iz razloga što ista ne prepoznaje Agenciju za sprečavanje korupcije kao zakonskog korisnika u smislu člana 17 ZZPL-a. Te stoga bilo koja radnja obrade ličnih podataka, odnosno provjere od strane Agencije za sprečavanje korupcije je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Takođe, izjava o saglasnosti o pristupu podacima na računu bankarskih i drugih finansijskih institucija propisana u obrazcu Izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera, pozivom na član 24 st. 2, 3 i 4 Zakona o sprečavanju korupcije ("Službeni list CG" br. 53/14), kao nevažećeg propisa je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, iz razloga jer se zasniva na odredbi koja ne postoji u pravnom sistemu Crne Gore, iz razloga što je donošenjem novog Zakona o sprečavanju korupcije prestala da važi.

U konačnom, stav Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je da Agencija za sprečavanje korupcije nema zakonskog osnova za vršenje provjera podataka iz Izvještaja na računima javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, jer važeća odredba člana 26 stav 2 Zakona o sprečavanju korupcije, a kojom se upućuje na primjenu Zakona o kreditnim institucijama, nije adekvatna i ne predstavlja zakonski osnov sa aspekta ZZPL-a, iz razloga što Zakon o kreditnim institucijama ne sadrži odredbu kojim se utvrđuje pravo Agencije na pristup podacima javnih funkcionera, koji su bankarska tajna. Agencija za sprečavanje korupcije, takođe nema mogućnost pristupa na osnovu saglasnosti, jer se ista zasniva na nevažećoj odredbi zakona.

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- Odsjeku za predmete i prigovore
- www.azlp.me
- a/a

SAVJET AGENCIJE
Predsjednik, mr. Zeljko Rutović

